

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai tanácsadás és beavatkozás Tanácsadó szakpszichológus, kód: 263402 Nevelési-, iskolai- és karrier tanácsadó szakpszichológus, kód: 263407 Iskolapszichológus, kód: 263414

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Tanulási zavaros gyermekek kognitív fejlesztése						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DSIN

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					84
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					34
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	84				
3.8 A félév össz-óraszama	126				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő hőmérsékletű és nagyságú előadóterem, audio-vizuális felszerelés
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Tanulási zavarokkal kapcsolatos alapképzésen elsajátított kompetenciák megléte

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Előadóterem, jelenlét, tábla, számítógép, vetítő, internet-kapcsolat
5.2 A szeminárium / labor	<ul style="list-style-type: none"> szemináriumterem, jelenlét, tábla, számítógép, vetítő, internet-

lebonyolításának feltételei	kapcsolat
-----------------------------	-----------

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A tanulási zavarok és kognitív fejlesztés témakörébe tartozó alapfogalmakkal való műveletvégzés</p> <p>C3. A tanulás és kognitív fejlődés terén előforduló problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus felmérése</p> <p>C5. A tanulási zavarok felismerése, prevenciós és terápiás programok megtervezése és kivitelezése</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>☐ A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés</p> <p>☐ Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban</p> <p>☐ A szakmai kompetenciák megfeleltetése a társas környezet dinamikájának Hatékony tanulási technikák alkalmazása a szakmai továbbképzésben és az élethosszig tartó tanulás megvalósításában</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulási zavarok kutatására vonatkozó alapfogalmak, elvek és módszerek ismerete, megértése és helyes alkalmazása 2. A tanulási zavarok jelenségkörének magyarázata és értelmezése 3. A tanulási zavarokhoz kapcsolódó problémahelyzetek megoldására kidolgozott elvek és alapvető módszerek alkalmazása 4. Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző fogalmak, folyamatok, programok, módszerek és elméletek minőségének, erősségeinek és korlátainak értékelésére 5. Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek alapján
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.1.1. A tanulási zavarok fogalmának, elméleteinek megfelelő használata. A prevencióra és korrekcióra vonatkozó módszerek helyes értelmezése és alkalmazása</p> <p>C.1.2. A tanulási zavarok magyarázata és értelmezése az elméletek tükrében</p> <p>C.3.1. Az információk minőségének értékelése a kontextus függvényében</p> <p>C.3.2. A tények és elméletek magyarázata és értelmezése</p> <p>C.3.3. Problémahelyzetek megoldása, a megoldási alternatívák alapos elemzése révén</p> <p>C.3.4. Érvelés, az érvek validitásának felbecslése</p> <p>C.3.5. Problémaközpontú, koherens és valós alapokra támaszkodó szakmai projektek kidolgozása (álproblémák felismerése)</p> <p>C.5.3. Beavatkozási stratégia/stratégiák kidolgozása a tanulási zavaros személyek problémáinak megoldása érdekében</p> <p>C.5.4. A beavatkozási terv minőségének értékelése</p> <p>C.5.5. A kliens sajátos igényeihez alkalmazkodó beavatkozási terv kivitelezése az egyén/csoport/szervezet szintjén, valamint a beavatkozás folyamatos nyomon követése és hatásának felmérése</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A tanulási zavaros gyermekek kognitív sajátosságai	Előadás Vita, power pontos bemutató	
A tanulási zavarok modern elméletei	Magyarázat, vita	
A tanulási zavaros gyermekek kognitív képességeinek a felmérése	Kérdve kifejtés	
Szenzoros integráció a gyakorlatban	Előadás, bemutatás	
Egy kognitív fejlesztő program összeállításának szempontrendszere	Előadás, bemutatás	
Alapkepessegek fejlesztése	Audiovizuális módszerek, vita, power pontos bemutató	
Magasabbrendű kognitív kepessegek fejlesztése	Előadás, bemutatás	

Kötelező könyvészet

- Desoete, A., Praet, M., Titeca, D., Ceulemans, A. (2013). Cognitive phenotype of mathematical learning disabilities: What can we learn from siblings? *Research in Developmental Disabilities*, 34, 404–412.
- Papadopoulos, T., Parrila, R. K., Kirby, J. R. (2015). *Cognition, Intelligence, and Achievement*, Academic press, UK, USA
- Cirino, P. T., Fuchs, L. S., Elias, J. T., Powell, S. R., Schumacher, R. F. (2015). Cognitive and Mathematical Profiles for Different Forms of Learning Difficulties. *Journal of Learning Disabilities*, 48/2, 156-175.
- Macdonald, K., Milne, N., & Orr, R. (2018). Relationships between Motor Proficiency and Academic Performance in Mathematics and Reading in School-Aged Children and Adolescents : A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(1603), 1-28. doi:10.3390/ijerph15081603
- Miciak, J., Cirino, P., Ahmed, Y., Reid, E., & Vaughn, S. (2019). Executive Functions and Response to Intervention : Identification of Students Struggling With Reading Comprehension. *Learning Disability Quarterly*, 42(1), 17-31. doi:10.1177/0731948717749935
- Miciak, J., Fletcher, J. M., Stuebing, K. K., Vaughn, Sh., Tolar, T. D. (2014). Patterns of Cognitive Strengths and Weaknesses: Identification Rates, Agreement, and Validity for Learning Disabilities Identification. *School Psychology Quarterly*, 29/1, 21–37.
- David C., Rosan A. (2017). Repere diagnostice bazate pe dovezi stiintifice in tulburarile specifice de invatare. Argonaut & Limes, Cluj-Napoca

Ajánlott könyvészet

- Auberg, F, Ronald, K (2003). *Therapist's guide to learning and attention disorders*. Academic Press, Boston
- Dékány J (1999) *Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához*. BGGyTF, Budapest
- Fernandes, A (2005). *Learning by doing* The World Bank, Washington USA
- García, P., & Lind, P. (2018). *Reading Achievement and Motivation in Boys and Girls* . Springer. doi:10.1007/978-3-319-75948-7
- Georgiou, G., Hirvonen, R., Manolitsis, G., & Nurmi, J. (2017). Cross-lagged relations between teacher and parent ratings of children's task avoidance and different literacy skills. *British Journal of Educational Psychology*, 87(3), 438–455. doi:10.1111/bjep.12158
- Meixner I. (2000). *A dyslexia prevenció, reedukáció módszere* BGGyTF, Budapest
- Porkolábné Balogh K (1992). *Kudarcc nélkül az iskolában*. Alex- Typo, Budapest
- Soemer, A., & Schiefele, U. (2018). Learning and Individual Differences Reading amount as a mediator between intrinsic reading motivation and reading comprehension in the early elementary grades. *Learning and Individual Differences*, 67, 1-11. doi:10.1016/j.lindif.2018.06.006

Torda Á. (szerk.) (1992). <i>Szemelvények a tanulási zavarok köréből</i> . Tankönyvkiadó, Budapest		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A tanulási zavarok differenciáldiagnosztikája	Beszélgetés	
A tanulási zavarok elméleteinek összehasonlító elemzése	Bemutató	
A tanulási zavarok felmérésének eszközei	Bemutató	
Kognitív fejlesztő-program elemzése	Esetelemzés	
Taktilis észlelés és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, kiscsoportos Beszélgetés	
Testséma és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Vizuális észlelés és tanulási teljesítmény	kiscsoportos beszélgetés	
Auditív észlelés és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, kiscsoportos Beszélgetés	
Kognitív fejlesztő-program kidolgozása	csoportmunka	
Vizuális emlékezet és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Auditív emlékezet és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Intermodális kódolás és tanulási teljesítmény	Esetelemzés, érvelés	
Szerialitás és tanulási teljesítmény	Beszélgetés, ötletbörze	
Kognitív fejlesztő-program elemzése	Audio-vizuális módszerek	

Kötelező könyvészet

- Morgan, P. (2017). *Child Protection and Parents with Learning Disability*. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Morken, F., & Helland, T. (2013). Writing in dyslexia: Product and process. *Dyslexia*, 19(3), 131–148. doi:10.1002/dys.1455
- Protopapas, A., Altani, A., Georgiou, G. K. (2013). Development of serial processing in reading and rapid naming. *Journal of Experimental Child Psychology*, 116, 914–929.
- Ralph, B. C. W., Seli, P., Cheng, V. O. Y., Solman, G. J. F., Smilek, D. (2014). Running the figure to the ground: Figure-ground segmentation during visual search. *Vision Research*, 97, 65–73.
- Silva, R., Gerth, S., Clahsen, H. (2013). Morphological constraints in children's spoken language comprehension: A visual world study of plurals inside compounds in English. *Cognition*, 129, 457–469.
- van den Boer, M., van Bergen, E., de Jong, P. F. (2014). Underlying skills of oral and silent reading. *Journal of Experimental Child Psychology*, 128 138–151.
- Cain, K. (2012). *Abilitatea de a citi. Dezvoltare și dificultate*. Cluj-Napoca: Colecția psihologului expert. ASCR.

Ajánlott könyvészet

- Bernice, W. (2004). *Learning about learning disabilities*. Academic Press, Boston
- Biró Antalné (szerk.) (1994). *A pszichológiától a pedagógiáig*. Alex Typo, Budapest
- Blachman, B. (1997). *Foundations of reading acquisition and dyslexia*. Lawrence Erlbaum Associates
- Fernandes, A (2005). *Learning by doing* The World Bank, Washington USA
- Franz S. (1998). *A hiperaktív gyermek*. Trivium Kiadó, Budapest
- Gósy M (1998). *A beszédészlelési és beszédmegértési folyamat zavarai és terápiája*, BGGyTF, Budapest
- Huba J. *Pszichomotoros fejlesztés a gyógypedagógiában* (kézirat) BGGyTF, NP, Budapest
- Kocsis L.-né, Rosta K. (1993). *Ez volnék én?* Logopédiai kiadó, Budapest
- Mesterházi Zs. (1995). *Diszalkuliáról pedagógusoknak*. BGGyTF, Budapest
- Nagyné dr. Réz I (1996). *Téri tájékozódás*. BGGyTF, Budapest
- Neuhaus Cordula (1999). *Hiper és hipoaktivitás, figyelemzavar*. Kairos kiadó, Budapest

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően
A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Folyamatos felelősi	Szemináriumi feladatok elvégzése és bemutatása	50%
10.5 Szeminárium / Labor	portfólió	Leadási határidők betartásával	50%

11. A vizsga letételének (kreditek megszerzésének) egyidejű feltételei:

Óralátogatási kötelezettség.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (5,00).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása.

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás).

A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra és parciálisra adott részjegyek kerekítés nélkül, két tizedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középátlója, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

A szemináriumi/labor csoportok összetétele:

A szemináriumi/labor csoportok összetételének megváltoztatására az első két tanítási hét során van csak lehetőség, cserével, alapos indok alapján.

A szemináriumi/labor csoport be nem tartását a megfelelő csoportba irányítás követi.

Etikátlan magatartás:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 óraban van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

Kitöltés dátuma
2024.04.25

Előadás és szeminárium felelőse
dr. Orbán Réka adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2024.04.25

Intézet igazgató
dr. Kotta Ibolya docens